

Paradygmaty programowania - ćwiczenia

Lista 2

W Dodatku do wykładu 2 przypominam, że obliczenia w arytmetyce całkowitej są „zawijane”, np. w Scali: `fibTail(82) => -1230842041`

Jeśli jednak użyjemy typu `BigInt`, to otrzymamy poprawny wynik:

`fibTailBigInt(82) => 61305790721611591`

Przypominam, że do przechowywania liczb rzeczywistych w komputerze jest stosowana [reprezentacja zmiennoprzecinkowa](#), nazywana też zmiennopozycyjną (ang. floating point), która wykorzystuje ustaloną dla danej reprezentacji (skończoną) liczbę bitów. Wobec tego liczba rzeczywista najczęściej nie będzie mogła być zapamiętana dokładnie w pamięci komputera, gdyż możemy przechować jedynie **ograniczoną** liczbę cyfr cechy i mantysy.

Operacje na liczbach zmiennoprzecinkowych są wykonywane w arytmetyce zmiennoprzecinkowej (zmiennopozycyjnej) i ze względu na stosowaną reprezentację mogą być obciążone błędami zaokrągleń.

Z powyższego powodu dla liczb zmiennoprzecinkowych należy wystrzegać się testów równościowych w rodzaju:

```
if (x == 1.0) ...
```

Na przykład

```
scala> 10.0 * (1.1 - 1.0) == 1.0
```

```
res0: Boolean = false
```

```
# 10.0 * (1.1 - 1.0) = 1.0;;
```

```
- : bool = false
```

Gdy liczbę rzeczywistą x przybliżamy inną liczbą x^* , to *błąd bezwzględny* tego przybliżenia jest z definicji równy

$$|x - x^*|$$

a *błąd względny* jest (dla $x \neq 0$) równy

$$\left| \frac{x - x^*}{x} \right|$$

W pomiarach niemal zawsze istotny jest ten drugi błąd. Informacja o błędzie bezwzględnym jest rzadko użyteczna, gdy nic nie wiemy o rzędzie wielkości liczby.

D. Kincaid, W.Cheney, Analiza numeryczna, WNT 2006, str. 46-47

W przykładzie powyżej znamy rząd wielkości liczby, więc można zastosować dokładność bezwzględną, np. :

```
scala> math.abs(1.0 - 10.0*(1.1-1.0)) <= 1.0e-15
```

```
res1: Boolean = true
```

```
# abs_float(1. - 10.0 * (1.1 - 1.0)) <= 1e-15;;
```

```
- : bool = true
```

W zadaniu 3 jest wykorzystana dokładność względna.

Paradygmaty programowania - ćwiczenia

Lista 2

1. Jaka będzie głębokość stosu w Scali, a jaka w OCamlu dla wywołania `evenR(3)` (funkcja zdefiniowana na wykładzie)?

Poniższe funkcje należy napisać w obu językach: OCaml i Scala. W zadaniach 5 i 6 należy wykorzystać mechanizm dopasowania do wzorca.

2. Liczby Fibonacciego są zdefiniowane następująco:

$$\begin{aligned}f(0) &= 0 \\f(1) &= 1 \\f(n+2) &= f(n) + f(n+1)\end{aligned}$$

Napisz dwie funkcje, które dla danego n znajdują n -tą liczbę Fibonacciego:

- a) `fib: int -> int` opartą bezpośrednio na powyższej definicji,
- b) `fibTail: int -> int` wykorzystującą rekursję ogonową.

Porównaj (bez mierzenia) ich szybkość wykonania, obliczając np. 42-gą liczbę Fibonacciego.

3. Dla zadanej liczby rzeczywistej a oraz dokładności ε można znaleźć pierwiastek trzeciego stopnia z a wyliczając kolejne przybliżenia x_i tego pierwiastka ([metoda Newtona-Raphsona](#)):

$$\begin{aligned}x_0 &= a/3 \quad \text{dla } a > 1 \\x_0 &= a \quad \text{dla } a \leq 1 \\x_{i+1} &= x_i + (a/x_i^2 - x_i)/3\end{aligned}$$

Dokładność (względna) jest osiągnięta, jeśli $|x_i^3 - a| \leq \varepsilon * |a|$.

Napisz efektywną (wykorzystującą rekursję ogonową) funkcję `root3: float -> float`, która dla zadanej liczby a znajduje pierwiastek trzeciego stopnia z dokładnością 10^{-55} .

Uwaga. Pamiętaj, że OCaml nie wykonuje automatycznie żadnych koercji typów.

Scala: `root3: (a: Double)Double` (metoda)
lub `root3: Double => Double` (funkcja)

4. Zwiąż zmienną x z wartością 0 konstruując wzorce, do których mają się dopasować następujące wyrażenia:

- a) `[-2; -1; 0; 1; 2]`
- b) `[(1,2); (0,1)]`

Np. dla wyrażenia `(true,"hello",0)` wymaganym wzorcem jest `(_,_,x)`.

5. Zdefiniuj funkcję `initSegment: 'a list * 'a list -> bool` sprawdzającą w czasie liniowym, czy pierwsza lista stanowi początkowy segment drugiej listy. Każda lista jest swoim początkowym segmentem, lista pusta jest początkowym segmentem każdej listy.

Scala: `initSegment: [A](xs: List[A], ys: List[A])Boolean`

6. a) Zdefiniuj funkcję `replaceNth: 'a list * int * 'a -> 'a list`, zastępującą n -ty element listy podaną wartością (pierwszy element ma numer 0), np.

`replaceNth(['o';'l';'a'; 'm'; 'a'; 'k'; 'o'; 't'; 'a'], 1, 's') =>(['o';'s';'a'; 'm'; 'a'; 'k'; 'o'; 't'; 'a']`

Scala: `replaceNth: [A](xs: List[A], n: Int, x: A)List[A]`

Nie wykorzystuj żadnej funkcji bibliotecznej!

- b) Jaka jest złożoność obliczeniowa tej funkcji? Koniecznie zilustruj rysunkiem reprezentację wewnętrzną obu list (patrz wykład str. 40 - 43).